

[Pernille Forchhammer]

rentale flere afsnit, hvori jeg roste udviklingen og også roste præsident de Klerks position i den.

Men det er faktisk ikke dét, det handler om. Det handler om, at apartheid ikke er afskaffet, og det handler om, at hensigtserklæringer ikke er nok til, at apartheid bliver afskaffet.

Jeg kan forstå, at hr. Erhard Jakobsen og jeg er enige om, at såvel stemmeret som valgret er gode ting for folk. Hvorfor skal Danmark så opgave kampen for, at også de sorte sydafrikanere opnår de gode ting?

Erhard Jakobsen (CD):

Til gengæld for de mange gange, jeg har haft ordet for korte bemærkninger, skal jeg gøre det ganske kort, og det kan jeg gøre, fordi jeg har været meget, meget glad for, at vi fik dette lovforslag frem. Vi har naturligvis ikke ventet, at det blev vedtaget, og at alt det dér nu blev ordnet.

Men alene udenrigsministerens meget, meget værdifulde svar på forslaget var hele debatten værd. Det er meget værdifuldt at få fastslået hele den positive redegørelse for, hvad der er sket, og vi har fået udenrigsministerens tilsagn om, at i det udvalgsarbejde, der nu skal foregå, kan alle oplysninger komme frem. Det har jeg under tidligere debatter været med til at efterlyse.

Man antyder, at de Klerk nok ikke rigtig mener det, og det bliver nok ikke til noget. Jamen det er slet ikke det, der foreligger. Der foreligger forslag, som enten er vedtaget eller bliver vedtaget inden dette års udgang. Det må man kunne få ganske klart fastslået i udvalget, og man kan jo spørge hr. de Klerk selv, når han kommer herop, om, hvordan og hvorledes det ligger.

Jeg mener, vi er nået langt videre i vores forståelse af disse ting efter debatten i dag. Jeg har været meget, meget glad for, at den har fundet sted, og ikke mindst har jeg været meget, meget glad for udenrigsministerens redegørelse og for tilsagnet om, at man i udvalgsarbejdet kan fordybe sig yderligere.

Og så skal jeg ikke gentage alle de ting, som vi jo har været inde på mange gange i dag.

Jørgen Estrup (RV):

Hr. Jørgen Winther sluttede før med at efterlyse positive meldinger fra Det Radikale Ven-

stre. Det er jo altså lidt nemmere, når man har haft ordet.

Derfor vil jeg gerne starte med at sige, at jeg synes, at den udvikling, vi har set siden vores sidste debat i midten af november, unægtelig levede op til de håb og forventninger, vi havde dengang. Derfor synes jeg også, det er vigtigt at fastholde den tone, der var i debatten i november, som pegede i retning af, at dette Folketing faktisk ville kunne udforme en fælles politik omkring sanktionslovgivningen og dens kommende ophævelse. Det synes jeg er et vigtigt mål at sætte sig.

Så kan vi have nuancer i tidsforløbet, og det synes jeg at debatten her tyder på at vi har. Men jeg tror samtidig, man må understrege, at det, der er sket i enighed allerede uden for denne sal, nemlig at vi har ophævet restriktionerne for det kulturelle og sportslige samkvem og omkring visa, jo faktisk er noget, der har overhalet lovforslaget. Det er sket sideløbende, og den proces tror jeg kommer til at fortsætte.

Man må sige, at lovforslaget her i en eller anden forstand kan være katalysator eller debatforum. Det er vel i og for sig også mindre væsentligt for forslagsstillerne. For os andre er det afgørende, at vi får gennemført processen på en ordentlig måde, sådan at vi lever op til det, der var vores hensigt med sanktionslovgivningen, som der vel at mærke ikke var fuld enighed om i Folketinget, men jeg tror dog, der var en vis bred forståelse for, hvad intentionerne var.

Jeg synes, man skal tage fat i, hvad udenrigsministeren sagde om, at der var to mål, for det første at sende et signal om, at Sydafrika var isoleret, og for det andet ønsket om at tvinge reformer igennem. Jeg synes stadig væk, der er behov for at sende signaler; men nu er de positive, nu er de ikke om, at Sydafrika er isoleret. Det er faktisk det signal, vi allerede har sendt omkring viseringer og kulturelt sportsligt samkvem.

Men det andet mål er ikke opnået endnu. Vi har ikke fået reformerne gennemført. Vi er kommet langt ad vejen i forberedelsen af dem, og vi regner fra radikal side da også med, at den proces kan fortsætte. Men vi ønsker ikke at se en reform af apartheidsystemet; vi ønsker en afskaffelse. Derfor må der efter vores mening være tidsmæssigt sammenfald mellem apartheidlovgivningens afskaffelse og ophævelsen af sanktionerne.